

Cotioro'sa' Quisocristo imapisopita a'na piyapiri ninshitërinso'

Yosë nanamën anitotërinpoaso'

¹ Iráca quëran huarë' Yosëso' nanamën anitotërinpoa'. Shimashonënpoapita, pënëntona'piro'sa quëran na'aro anitotërin. Naporahuaton nisha nisha quëran anitotërin. Co a'naromaráchin ya'ipi anitotërinhuë'.
² Iporaso nipirinhüë', hui'nin quëran nontërinpoa'. Iráca Yosëri sha'huitohuachina, Quisocristori isoro'pa', inápaquë ya'huërinso'pita, ya'ipi ninin. A'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'ipi hua'anëntarin. ³ Inaso' pa'pin pochachin noya nóya ninin. Ina pochachin ni'ton, inasáchin Yosë no'tëquën anohuitërinpoa'. Chiníquën nanantërin ni'ton, ipora huanta' ina nohuanton, ma'sha ya'huërarin. Co yonquirinpoahuë' naporini, ya'ipiya ta'huanchitërihuahuë'. Iráca oshanënpoa' inquitinpoaso marë' chiminin. Chiminpirinhüë', nantantarahuatón, inápaquë panantarin. Inaquë panantarahuatón, Yosë inchinanën quëran huënsërin. Chiníquën nanantatón, hua'anëntarin.

Quisocristoso' noya noya ninin

⁴ Yosë hui'nin ni'ton, anquëniro'sa quëran chini chiníquën nanantërin inaso'. Yosëri acorin ni'ton, inaso' noya noya. ⁵ Iráca Yosëri sha'huitërin. Quiricanënquë naporin:

“Quëmaso' hui'nahuënquën. Ipora chachin noya nicatënquën, acoaranquën piyapi'sa' hua'anëntamaso marë',” itërin. Ina quëran taantarín:

“Ca hui'nahuë inaso'. Caso' ina pa'pinco,” ténin. Co inso anquëni tēranta' ina pochin nontērinhüë'.

⁶ Hui'nin chachin nipirinhüë' isoro'paquë a'paimahuachina, chini chiníquën nanan quëtatón, tapon:

“Ya'ipi anquëniro'sarinta' ina chinochina',” ténin.

⁷ Anquëniro'sa' yonquiatón, quiricanën quëran Yosë tapon:

“Anquëniro'saso' comisionëhuëpita. Cari camairahuë. Camaihuatëra, ihuan pochin a'naroáchin pa'pi.

A'naquën ca nohuanto, pën pochin nipi,” ténin.

⁸ Hui'ninso nipirinhüë', noya noya acorin. Ina nontatón, itapon:

“Quëmanta' Yosënuquën ni'quëhuarë', ya'ipi hua'anëntaran. Co onporonta' pipiaranhüë'.

Piyapiro'sa' no'tëquënáchin pënënanan ni'tón, noya nicaponën.

⁹ Noyasáchin yonquiaran. Co pi'pisha tēranta' oshahuanamaso' yonquiaranhüë'.

Napoatón noya ni'nanquën. Noya noya acoranquën ni'tón,

ya'ipi nipayaransopita quëran noya noya cancantaran,” itërin Yosëri. Quiricanënuquë ninshitopi.

¹⁰ Ina quëran itantarín:

“Quëma Siniro iráca isoro'pa' acoran. Pi'iro'të', tayora, yoqui, inapitanta' acoran.

¹¹ A'na tahuëri ya'ipi inapitaso' ta'huantarin.

A'morëso mocarinso pochin nisapi.

Quëmaso nipirinhüë' ya'huëmiataran.

¹² A'morëso si'pirahuatë', të'yatërëso pochin ya'ipi ata'huantaran.

Nasha a'morëso pochin, ya'ipi nasha acoantaran.

Quëmaso nipirinhüë' co onporonta' ta'huantaranhuë'.

Co nishataranhüë'. Inachachin ya'huërápon,” itërin.

¹³ Ina quëran hui'nin itantarin:

“Chiníquën nanantaton, inchinanëhuë quëran huën-sëquë'

ya'ipi inimiconënpita carinquën minsëchinquën,” itërin Yosëri.

Co inso anquëni tëranta' ina pochin nontërinhuë'.

¹⁴ Inapitaso' inpriatonënpita pochin ni'ton, Yosëri camairin. A'paimarin imarëhuasopita catahuainpoaso marë'. Yosë chachin nicha'ësarínpoa'. Nani ina nitotërama'.

2

Ama Quisocristo nanamën a'pahuasohuë'

¹ Nani no'tën nanan natanëhua' ni'ton, nanamën na'con na'con yonquia'ahua', ama pëshonacaso marëhuë'. Ni'cona canpitanta' ina naniantotama'. ² Iráca Yosëri anquëniro'sa' a'paimarin nanan sha'huitacaiso marë'. Natëcaso' ya'huërin ni'ton, co piyapi'sari natëhuachinahuë', Yosëri no'tëquën ana'intërin.

³ Iporaso nipirínhuë', Quisocristo a'paimarin noya nanan sha'huitinpoaso marë'. Na'con nosoroatonpoa', yanicha'ërinpoa'. Hui'nin chachin ni'ton, co ina natëhuatëhuahuë', na'con na'con ana'intinpoaso' ya'huërin. Quisocristo chachin noya nanan sha'huirin. Ina quëran ca'tano'sanënpitari natanahuatona', inachachin sha'huitaantarínënpoa'. ⁴ Yosëri catahuarin ni'ton, ca'tano'sanënpita nani ma'sha nanitapapi. Ina nohuanton, Ispirito Santori catahuarin nisha nisha nitotacaiso marë'. A'naya a'naya catahuarin Yosë nohuantërinso' nicacaiso'. A'naquën catahuarin cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatacaiso'. A'naquëonta' catahuarin Yosë yonquirínso chachin nitotacaiso marë'. Ina nicatëhua': “¡Ma noyacha Yosëri catahuarin

paya! Ina nohuanton, no'tëquën Yosë nanamën sha'huitërinënpoa'," tënëhua'.

Quisocristo isoro'paquë o'marinso'

⁵ Iráca quëran huarë' Yosë yonquihuachinpoara, co nohuantërinhuë' anquëniro'sa' hua'anëntinpoaso'. A'na tahuëri nasharo'pa' nipachin, co inapita hua'anëntarinënpoahuë'. Ina sha'huitaranquëma'. ⁶ Iráca a'na piyapi naporinso' Yosë quiricanënquë ninshitopi:

“Topinan piyapicoi Sinioro nipiraihuë', na'con yonquirancoi. ¿Onpoatonso' nimara na'con nosorancoi? tēnai yonquiatoi.

⁷ Quëma nohuanton, co anquëniro'sa pochin chiníquën nanantopiraihuë',

co hua'quiya quëranhuë' chiníquën nanan quëtarancoi. Noya noya acoarancoi.

⁸ Ya'ipi ma'sha hua'anëntarai,” itërin. “Ya'ipimiáchin hua'anëntarai,” topirinhue', iporaso' co piyapinpoa' ya'ipi ma'sha hua'anëncátërarëhuahuë'. ⁹ Quisososo nipirinhue' yonquia'ahua'. Inaso' isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Parisitaton, canpoa marë' chiminin. Napoaton Yosëri chiníquën nanan quëtërin ya'ipi hua'anëntacaso marë'. Inaora nohuanton, Yosë nosoroatonpoa', hui'nin a'patimarinpoa' ya'huëretinpoaso marë'. Ya'ipi piyapinpoa marë' chiminin.

Quisocristo parisitërinso'

¹⁰ Yosëri ya'ipiya ninin. Inasáchin yonquicaso marë' nininpoa'. Ina nohuanton, hui'nin parisitërin huëntonënquë aya'coinpoaso marë'. Na'aquënpoa' imarëhua'. Imapatëhua', anoyacancantërinpoa'. Hui'ninpita pochin Yosë ni'ninpoa'. Quisocristo

parisitërin ni'ton nanitërin nicha'ëinpoaso'. Napoaton, “noya parisichin,” ténin Yosë. Nosoroatonpoa', naporin.

¹¹ Anoyacancantohuachinpoara, hui'ninpita pochin ni'ninpoa'. Canpoarinta' “Tata” itërëhua'. Napoaton Quisocristo co tapanatonhuë', iinpita pochin ni'ninpoa'.

¹² Quiricanënguë naporin:

“Piyapi'sa' iyahuëpita pochin ni'nahuë. Quëma nanamën, Siniro, a'chintarahüë. Niyontonpatëira, yon-
quiatëinquën, cantarai,” ténin.

¹³ Inanta' piyapi ni'ton, itaantarin:

“Canta' Tata Yosë natërahuë. Co naniantarincohuë', tënahuë,” ténin.

Ina quëran itaantarin:

“Yosë nohuanton, a'naquën piyapi'sa' imasarinaco. Inap-
itanta' Yosë hui'ninpita pochin ni'nahuë,” ténin.

¹⁴ Piyapinpoa' ni'ton, nonënpoa' ya'huëtërinpoa'. Napoaton Quisocristonta' o'mahuachina, piyapi chachin nasitimarin. Inanta' nonën ya'huëtërin. Piyapi chachin niquimaton, chiminin. Canpoaso' sopai natëtëhua', oshahuanëhua' ni'ton, chiminarëhua'. Quisocristoso nipirinhüë' oshanënpoa marë' chiminin. Canpoa marë' chiminaton, sopai minsërin. ¹⁵ Iráca quëran huarë' chimirin të'huatërhua'. “Chiminarihua' nimara,” ta'tëhua', të'huarë'quënpoa chachin ya'huápirëhuahuë', Quisocristoso' nicha'ërinpoa'. Ina imapatëhua', co huachi të'huatacaso' ya'huërinhuë'. ¹⁶ Co anquëniro'sa' catahuacaso marë' o'marinhuë'. Piyapinpoa' catahuarinpoa' cha'ëcaso marë'. Apraan pochin noya cancantohuatëhua', catahuarinpoa'. ¹⁷ Napoaton isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Co piyapi pochin nasitërinhuë' naporini, co catahuainpoaso' nanichitonhuë'. Piyapi pochachin inanta' ni'ton, noyá nohuitërinpoa'. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nicator, canpoa marë' Yosë

nontarin nanan anoyatinpoaso marë'. Nosoroatonpoa', chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaso' co nonpintërinpoahuë'. ¹⁸ Inanta' sopairi tēnihuachina, parisitërin ni'ton, yanonpintërinso' ninatanin anta'. Napoaton sopai yaminsēhuachinpoa', ina nanitërin catahuainpoaso'. Catahuarinpoa' ama sopai natēcaso marēhuë'.

3

Moisēsē quëran noya noya nininso'

¹ Imarama' ni'ton, Yosë anoyacancantërinquëma'. Huëntonēnquë aya'coninquëma'. Napoaton iyaro'sa' Quisocristo na'con yonquico'. Yosëri a'paimarin nanamën a'chintinpoaso marë'. Corto hua'an chini chiniquën nanantërinso pochin acorin. Ina nohuanton, imarēhua'. ² Yosëri acohuachina, no'tëquën natërin. Iráca Moisēsēnta' Yosë natëton, ya'ipi piyapinēnpita catahuarin. ³⁻⁴ Quisososo nipirinhue', Moisēsē quëran chini chiniquën nanantërin. Ni'co'. Yapëihuachinara, co pëi' inaora ya'huërinhue'. Piyapiri nipachina, inari hua'anëntërin. Inapochachin Yosëri ya'ipiya ninin ni'ton, ya'ipi hua'anëntërin. Quisocristonta' Yosë hui'nin ni'ton, chiniquën nanantaton, ya'ipi hua'anëntërinpoa'. ⁵ Moisēsēso' inpriatonēn pochin ninin. Yosëri acorin cotioro'sa' pēnēnacasos marë'. Ma'sona tēranta' sha'huitohuachina, inachachin piyapi'sa' sha'huitantarin. ⁶ Quisocristoso nipirinhue' co inpriatohue'. Yosë hui'nin chachin ni'ton, chini chiniquën nanantërin. Pa'pin natëton, nóya hua'anëntarinpao huachi. Napoaton chiniquën cancantatēhua', chiminaquë huarë' Quisocristo natēahua'. “Co naniantarinpoahuë',” ta'tēhua', noya

cancantahua'. Imamiatohuatëhua', piyapinënpita chachin nisarihua'.

Asanocancaninpoaso'

⁷ Napoaton iyaro'sa' yonquico'. Iráca Ispirito Santo nohuanton, Yosë noninso' quiricanënquë ninshitopi:

“Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

⁸ Ama naniantocosohuë'. Iráca Moisésëri isairio'sa' quë-pahuachina, shimashonënpoa' co natëtochinách-inhuë' cancantopi.

Inotëro parti ya'huaso', na'con catahuapirahuë', co natërinacohuë'.

⁹ Tënihuachinaconta', ahuantërahuë.

Catapini shonca pi'ipi nani ma'sha sacai' nininso nipi-
rahuë', co yanatërinacohuë'. 'Co Yosë catahuar-
inpoahuë', ta'tona', a'naquën a'porinaco.

¹⁰ Napoaton inapita no'huito, napotërahuë:

Isopita co onporonta' natërinacohuë'.

Co yanohuitërinacohuë'. Co iranëhuë pa'topihuë' ni'ton,

¹¹ no'tëquën sha'huitërahuë. Noyaro'paquë ya'huëcaiso
marë' yaquëtopirahuë', co imarinacohuë' ni'ton,
co huachi nohuantërahuë'.

Co onporonta' inaquë ya'huëcontapihuë'. Co inaquë sano
cancantapihuë',” tënin Yosë.

¹² Canpitanta' iyaro'sa' a'nayanquëma tëranta'
co cancanëma quëran huarë' natëhuatamahüë',
co noya cancantaramahüë'. Ni'cona Yosë chachin
a'potama'. Inaso', iporahuanta' nanpiton ni'sárinpoa'.

¹³ Napoaton nani tahuëri nipënëncó'. Ipora chachin
co'huara ayaro' tahuëri naniyatërasohuë', nicatahuaco'
ama oshahuanacaso marëhuë'. Ni'cona oshanëma'
ano'quihuachinquëma'. Inapotohuachinquëma',
oshaquëran Yosë naniantarama' ni'ton, co

natëtochináchinhuë' cancantarama'. ¹⁴ Iráca Quisocristo natërehua'. Chiminaquë huarë' noya imahua'. Co a'pohuatëhuahuë', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihua'.

¹⁵ Quiricanënuë naporin:

“Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'.

Iráca shimashonëmapita co natëtochináchinhuë' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocosohuë',” tënin.

¹⁶ ¿Inpitata' natanaponaraihuë', co yanatëpihuë'? Co'ta cotioro'sa chachin napopi. Moisësëri Iquipito quëran ocoirahuaton, quëpapirinhüë', co yanatëpihuë'.

¹⁷ ¿Insopitata' catapini shonca pi'ipi Yosëri co noyahuë' ni'nin? Co'tana inapita chachin oshahuanpi ni'ton, no'huiton, ana'intërin. Inotëro parti chachin ya'ipiya chiminpi. ¹⁸ Co'huara chimiyantërasoihuë', Yosëri sha'huitërin: “Noyaro'pa' yaquëtopiranquëmahuë', co natëramacohuë' ni'quëhuarë', co onporonta' inaquë ya'huëcontaramahuë', Co inaquë sano cancantaramahuë'. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma',” tënin. ¹⁹ “Co Yosë nanitërinhuë' nicha'ëinpoaso',” topiso marë' co Yosëri catahuarinhüë'. Co ya'conpihuë' ni'ton, co sano cancantopihuë'.

4

¹⁻² Yosë nani sha'huitërinpoa'. “Ipora huanta' ya-catahuaranquëma' sano cancantacamaso marë',” itërinpoa'. Noya nanan nani natanëhua'. Iráca natanpirinahuë', co natëpihuë'. “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” co topihuë'. Topinan quëran natanpi ni'ton, co Yosëri anoyacancantërinhuë'. Ni'cona canpitanta' topinan quëran natantama'. Co natëhuatamahuë', co sano cancantaramahuë'. ³⁻⁴ Iráca Yosëri itërin:

“Co cancanëma quëran huarë' yaimaramacohuë' ni'ton, no'huiranquëma'. Co onporonta' sano cancantaramahuë', ténahuë. Ca Yosëco ni'to, no'tëquën sha'huitaranquëma',” itërin.

Canpoaso nipirinhüë' cancanënpoa quëran huarë' imapatëhua', huëntonënquë chachin aya'coninpoa'. Ina quëran sano cancantarihua'. Sano cancantohuatëhua', co huachi nisha nisha yonquiarihuahuë'. Yosëso' isoro'pa' ténirahuaton, chinotërin. Quiricanënquë sha'huitërinpoa':

“Iráca Yosëri isoro'pa' ninin. Saota tahuëri quëran nani ya'ipi tiquihuachina, tahuëririnquë sano cancantaton, chinotërin,” tënin.

⁵ Naquëranchin quiricanën quëran tantarin:

“Co onporonta' ya'conatona', ca pochin sano cancantapihuë',” tënin.

⁶ Cotioro'sa'ton noya nanan natanaponaraihuë', co natëpihuë' ni'ton, co ya'conpihuë'. Napoaton ipora huanta' Yosë yonquiarin piyapi'sa' asanocancantacaso'. Iráca quëran huarë' yonquirinpoa' asanocancainpoaso'.

⁷⁻⁸ Moisësë chiminpachina, Cosoiri isairiro'sa' hua'anëntantarin. Noyaro'paquë quëpapirinhüë'. “Ya'conpatoi, sano cancantarai huachi,” topirinhüë', co sano cancantopihuë'. Iráca Yosëri sha'huitërin. “Piyapi'sa' asanocancantarahüë,” itopirinhüë', co cotioro'sa' ina pochin cancantopihuë'. Ina quëran na'a pi'ipi na'huërin piquëran Tapi tapon:

“Ipora tahuëri Yosë nontarinquëma'. Natanpatama', noya natëtoco'. A'naquën co natëtochináchinhüë' cancantopi. Ama inapita pochin cancantocoso-hüë',” tënin.

Cosoiri asanocancantërin naporini, co ina pochin Yosëri pënëintonhuë'. ⁹ Napoaton ipora huanta' Yosë nohuan-

tërin asanocancainpoaso'. Yosë anoyacancantohuachinpoa', sano cancantarihua'. ¹⁰ Iráca isoro'pa' tiquihuachina, Yosë chinotaton, sano cancantërin. Canpoanta' cancänënpoa quëran imapatëhua', inapochachin sano cancantarihua'. Yosë noya nohuitarihua'. ¹¹ Napoaton na'con yonquia'ahua' Yosë huëntonënuë ya'conacaso marë'. Iráca co natëtonahuë', co imamiatopihuë'. Ama inapita pochin cancantahuasohuë'.

¹² Yosë nanamën chiníquën nanantërin. Yosë nanpiárin ni'ton, ipora huanta' quiricanën quëran nontarinpoa'. Noya natëhuatëhua', nanamën quëran chachin catahuarinpoa' noya noya imacaso marë'. Co'so' natëhuatëhuahuë', aquë aquëtë' co noyahuë' cancantarihua'. Sahuëni cato quëran chachin to'nahuatëra, inëshin ni'ton, niahuëpatëra, a'naroáchin nansë acopoquë huarë' nipë'sharë'. Inapochachin Yosë nanamënso' chini chiníquën ya'coancantërinpoa'. Ina yonquihuatëhua', no'tëquën nitotarihua'. Ya'ipi yonquirëhuaso chachin anitotërinpoa'. Yonquinënpoaquë ma'marësona naporëhuasopitanta' anitotaripoa'. ¹³ Ya'ipi ninëhuasopita Yosëso' nitotërin. Po'oana quëran nipurëhuahuë', ya'ipi ni'ninpoa'. Co pi'pisha tëranta' inaso' nonpintarihuahuë'. Ya'ipi yonquirëhuasopitanta' noyá nitotërin. Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' ninëhuasopita aipitarinpoa'. Naporo' coisë pochin nontarinpoa'. Nontohuachinpoa', no'tëquën sha'huitacaso' ya'huapon.

Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nininso'

¹⁴ Iporaso' Quisoso imarëhua'. Yosë hui'nin chachin inaso'. Nani inápaquë panantarahuaton, Yosë'pa' ya'huarin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin Yosëri acorin catahuainpoaso

marë'. Napoaton ama ina naniantatëhuahuë', imamiatahua'. ¹⁵ Inaso' ya'ipinpoa' noyá nohuitërinpoa'. Sopai yaminsërinpoasonta' nitotërin. Co chiníquën cancantërehuahuë' ni'ton, sopai sha'huitarinpoa' ama Yosë natëcaso marëhuë'. Quisosonta' isoro'paquë nipon, sopairi na'con yanonpintaton, nisha nisha sha'huitopirinhüë' minsëcaso marë', co inaso' sopai natërinhuë'. ¹⁶ “Tëhuëenchachin nosoroatonpoa', catahuarinpoa',” ta'tëhua', apira apira Yosë nontahua'. Nontohuatëhua', oshanënpoa' inquitarinpoa'. Ma'sha onpohuatëhua', ina nontohuatëhua', inaora nohuanton, catahuarinpoa' noya ahuantacaso marë'.

5

¹ Iráca Yosëri a'naya a'naya corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' acorin ina marë' sacatacaso'. Inanta' piyapi niponahuë', a'napita piyapi'sa marë' Yosë nontërin. Co noyahuë' nipachinara, chinotopiso pëiquë ma'sha quëpapi. Inaquë corto hua'ani tëparin oshanëna marë'. Ama Yosëri ana'intacaso marëhuë' inaporin.

² A'naquën piyapi'sa' co aquëtë' nitotatonahuë', co noyahuë' nipi. Inapita huë'pachinara, corto hua'ani co chiníquën nontërinhuë'. Inanta' piyapi ni'ton, sopairi yaminsërin. Napoaton sanoanan quëran pënënin.

³ Inanta' oshahuanin ni'ton, inaora oshanën marë'ton ma'sha tëpacaso' ya'huërin. Ina quëran a'napita oshanëna marënta' ma'sha tëpaantarin.

⁴ Co inaora nohuanton, corto hua'an ya'coninhüë'. Yosë nohuanton, ya'conin. Iráca Aaron'ton Yosëri acorin.

⁵ Quisocristonta' co inaora nohuanton, corto hua'an chini chiníquën nanantërinso' ya'coninhüë'. Yosëri noya nica-ton, itapon:

“Quëmaso' hui'nahuë chachinquën.

Ipora chachin acoaranquën piyapi'sa' anohuitancoso marë'," itërin. Quiricanënuë chachin naporin.

⁶ Ina quëran quiricanën quëran itaantarin:

“Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën. Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco.

Miriqiso pochin nisaran. Co onporonta' pipiaranhuë'," itërin.

⁷ Quisocriso isoro'paquë o'marahuaton, piyapi chachin nasitimarín. Yatëpahuachinara, chiníquën Yosë nontërin. Na'nëton, itapon: “Quëma nohuantohuatan Tata, nicha'ëco, ama tëpa'inacosohuë'. Nipirínhuë', co quëma nohuantohuatanhuë', ma'sona yaonpotohuatanconta' noya,” itërin. No'tëquën yanatërin ni'ton, Yosëri natanaton, catahuarin noya natëcaso'. ⁸ Yosë hui'nin chachin niponahuë', piyapi pochachin parisitërin. Co osahuanaponahuë', piyapi ni'ton, parisitërin quëran noyá nitotërin Yosë natëcaso'. ⁹ No'tëquën natëton, canpoa marë' chiminin. Napoaton nanitërin anoyacancantinpooaso'. Ina natëhuatëhua', noya nicha'ësarínpoa' nanimiatacaso marë'. ¹⁰ Yosë nohuanton, Quisocriso corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin ya'conin. Miriqiso pochin ninin.

Ama Yosë a'pocaiso marëhuë' pëñëninso'

¹¹ Iráca ninopiso' na'con yaa'chintopiranquëmahuë'. Co natantochináchinhuë' cancantatoma', co yanatantëramahuë' ni'ton, sacai' a'chinta'huanquëmaso'.

¹² Hua'qui Yosë nanamën natanapomarahuë', co nanitëramahuë' Yosë no'tëquën natëcamaso'. Noya yonquiatoma', a'napita a'chintacamaso nipirínhuë', co no'tëquën yonquiyátëramahuë'. Ya'nana a'chintëranquëmaso' naquëranchin a'chintanta'huanquëmaso' ya'huërin. Co inapita tëranta'

cancanëma quëran huarë' yanatëramahuë'. Hua'huaro'sa pochin cancantatoma', co nanitëramahuë' ya'ipi Yosë nanamën yonquicamaso'. Ni'co'. Canopia'huaya sho'shoráchin yonquirin. Co nanitërinhuë' coshatacaso'.
¹³ So'soquë huarë' coshatërin. Canpitaso' co noyahuë' yonquiatoma', canopia'huaya pochin yonquiconama'. Co nanitëramahuë' no'tëquën yonquicamaso'.
¹⁴ Chinotono'saso nipirinhue', cosharmia ca'pi. Inapochachin noya noya imapisopitaso' no'tëquën yonquiapi. Noya nicacaso' no'quitona', co noyahuë' nininso' a'naroáchin a'porapi.

6

¹ Napoaton noya so'sorinso pochin noya noya imahua'. Ya'ipi Quisocriso nanamën yonquia'ahua'. Ya'nan a'chintohuatëinquëmara, co sacaihuë' nininsopita'ton a'chintërainquëma'. “Co noyahuë' nipatama', parisitopiquë pacacaso' ya'huërin ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquiramasopita naniantoco'. Naporahuaton, Yosëichin natëco',” itërainquëma'.
² Ina quëran aporihuanacasonta' a'chintërainquëma'. Naporahuaton, “Nani imapachina', së'huamotorahuatoma', Yosë nontoco' inari catahuacaso marë',” itërainquëma'. Ina quëran Yosë ananpitaantainpoaso ya'huërinsona' a'chintërainquëma'. “Ayaro' tahuëri ya'ipinpoa' no'tëquën sha'huitarinpoa'. Co noyahuë' nipisopita ana'intomiatarin,” itërainquëma'. Ya'nan imapoma', inapita'ton anitotërainquëma'. Inaso' noya nipirinhue', co inaíchin yonquicaso' ya'huërinhuë'.
³ Ya'ipi Quisocriso nanamën yonquia'ahua' noya noya imacaso marë'. Yosë nohuantohuachin, oshaquëran ina a'chintanta'inquëma'.

⁴ Ama Quisocristo a'pocosohuë'. Ina a'pohuatama', co nanitërinhuë' anoyacancantinquëmaso'. A'naquën Quisocristo nanamën nani nitotopi. “Quisocristo nicha'ësarinpoo',” ta'tona', imapi. Cosharo' pi'nirëso pochin pi'pian nohuitopi. Ispirito Santori chachin catahuarin. ⁵ Yosë nanamën noya natanpi. Yosë chiníquën nanantaton catahuarinsonta' nicaponaraihuë', ⁶ Quisocristo a'pohuachina', ¿incaricha anoyacancantëre'poiya? Co huachi nanitapihuë' cha'ëcaiso'. Yosë hui'nin chachin canpoa marë' chiminin. Co ina nohuantohuachinahuë', naquëranchin corosëquë patanantopiso pochin cancantapi. Ina a'pohuachina', piyapisari Quisoso tēhuapona'. ⁷ Ni'co'. Ya'pirin sha'patëra, o'nan ya'huëhuachina, papotërin. Hua'anënso' inaquë sacatarin. Noya nitohuachina, noya cancantërin. “Yosë nohuanton, noya papotërin,” tēnin. ⁸ Nipirinhüë', nahuan, shihuarin, inapitasáchin papotohuachina, co manta' nitërinhuë'. “No'pa' napoonin,” topatëra, tananpitëre' huachi. Inapochachin Yosë na'con catahuarinpoo'. Noya imapatëhua', Yosë noya ni'sarinpoo'. A'naquënso nipirinhüë' nahuan, shihuarin, inapita papotërinso pochin nicatona', topinan quëran ya'huëpi. Co Yosë yonquipihuë'. Inapitaso' Yosëri tananpitërin. A'na tahuëri parisitopiquë a'parahuaton, pën quëran ana'intarin.

Co Yosë naniantërinpoasohuë'

⁹ Chiníquën iyaro'sa' pënënpiranquëmahuë', nosororanquëma'. Co Yosë a'poaramahuë'. Noya imatoma', cha'ësarama' tēnahuë. ¹⁰ Yosë co topinan ana'intarinquëmahuë'. Iráca noya ninama'. Imapisopita nosoroatoma', catahuarama' noya imacaso marë'. Ipora huanta' noya ninosoroarama' ni'ton, co Yosë naniantarinquëmahuë'. ¹¹ Chiníquën

cancantatoma', ya'ipinquëma' imamiatoco'. “Yosë co naniantarinpoahuë'. A'na tahuëri ya'huërin'pa' quëpantarinpoa',” ta'toma', chiminaquë huarë' nóya imaco'. ¹² Ama amitomarahué', na'con Yosë yonquico'. Noya natëpisopita nonanco'. Inapitaso' imamiatapi. “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” ta'tona', noya natëapi. Ma'sha onpoaponarahué', noya ahuantapi. Iráca Yosëri sha'huitërinso chachin ninapi.

¹³⁻¹⁴ Apraan yonquico'. Iráca Yosëri itërin: “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquën. Quëma na'con catahuaaranquën. Ca nohuanto, a'na tahuëri hui'nán ya'huëtarinquën. Naporahuaton, oshaquëran notohuaro' shiparinpitanta' ya'huëtarinquën,” itërin. Yosëso' chini chiníquën nanantërin. Co a'na' ya'huërinhuë' ina quëran chini chiníquën nanantërinso'. Napoaton: “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquën,” itërin. ¹⁵ Itohuachina, Apraani Yosë natërin. Hua'qui' co hui'nin ya'huëtopirinhue', noya cancantaton, ninarárin. “Co Yosë nonpintërincohuë',” ta'ton, natërin. Napoaton napoin quëran hui'nin nasitërin. ¹⁶ Co piyapi yanatëhuachinpoarahué', “Yosë ni'sárinco, no'tëquën nontëranquën,” tënëhua'. Ina pochin nontohuatëhua', natërinënpoa'. “No'tëquën nontërinpoa',” topi. ¹⁷ Yosë co onporonta' nonpintërinpoahuë'. Sha'huitërinpoaso' co onporonta' nishatërinhuë'. Napoaton noya nanan sha'huitohuachinpoa': “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquëma'. Nicha'ëšaranquëma',” itërinpoa'. ¹⁸ Yosë chachin sha'huitërinpoa'. Naporahuaton “Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontëranquëma',” itomantarinpoa'. Napoaton co onporonta' nonpintërinpoahuë'. Co pi'pian tëranta' nishataponhuë', tënëhua'. Ina yonquiatëhua', chiníquën cancantahua'. Iráca Yosëíchin imarëhua'

catahuainpoaso marë'. “Nicha'ësarínpoa',” ta'tëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran imahua'. ¹⁹Ni'co'. Nanchaquë pa'pachinara, a'na tahuëri panca ihuan nacapipi. Chiníquën co'sacaitërin. Naporo' hua'na quëquën nininso' a'sonahuatona', të'yaitopi. Acopoi' no'paquë ni'toromahuachina, sano yanponin. Co co'sacairi tëranta' chi'huincarínhuë'. Inapochachin canpoanta' a'na tahuëri ma'sha onporëhua', parisitërehua', sëtërehua', naporëhua'. Inapohuatëhua', Yosë yonquia'ahua'. “Inaso' no'tëquën nontërinpoa'. Nicha'ësarínpoa'. Co onporonta' naniantarinpoahuë’,” topatëhua', sano cancantarihua'. Yosëso' co quënanarihuarahuë', inápaquë ya'huárin. Ina yonquiatëhua', ninarëhua'. ²⁰Quisoso'ton nani inápaquë panantarin tapatinpoaso marë'. Inaquë ya'huëmiatarin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin ni'ton, canpoa marë' Yosë nontarin. Miriquiso pochin ninin. Co onporonta' pipiarínhuë'.

7

Quisocriso Miriquiso pochin nininso'

¹ Miriquisoso' iráca ya'huërin. Co cotio piyapihuë' niponahuë', noya Yosë imarin. Sarimoquë ya'huëpisopita hua'anëntërin. Naporahuaton, Yosë nohuanton, corto hua'an ya'conin. Piyapi marë' Tata Yosë nontërin. Iráca Apraani nohuitërin. Inimico copirnorosa' minsërahuatón, o'mantahuachina, Miriquisori nacapirin. Nacapirahuaton, Apraan noya nontërin. Ina quëran corto hua'an ni'ton, Yosë nontërin Apraan noya noya ya'huëcaso marë'. ²Nani nontohuachina, Apraani nani ma'sha canarin quëran diesmo Yosë marë' acorinso' quëtërin. Miriquisoso' nóya hua'an. Nininën chachin “hua'an noya nicacaso' yonquirinso'” tapon naporin.

Naporahuaton, Sarimo hua'an ni'ton, “hua'an sano cancantërinso'” tapon naporin. ³ A'shin, pa'pin, shimashonënpita, inapita co nohuitërëhuahuë'. Onporosona nasitërinso', onpo pi'ipi quëransona chimininsó', inapita co nitotërëhuahuë'. Co Yosë quiricanën quëran sha'huitërinpoahuë'. Piyapi marë' Yosë nontárin. Co Yosëri ocoirinhue' ni'ton, pi'pian Yosë hui'nin pochin ni'nin. Nanpiárin pochin cancantërëhua'.

⁴ Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'huëpirinahuë', cotioro'saráchin ya'conpi. Miriquisoso nipirinhue' nisha piyapi. Co cotio quëmapihuë' niponahuë', a'napita corto hua'ano'sa quëran chini chiníquën nanantërin. Apraani noya ni'nin. Apraan'ton Yosëri acorin piyapinënpita nicacaso marë'. Inaso' chiníquën nanantërin, tënëhua'. Napoaponahuë', inimiconënpita ma'shanëna' matërin quëran, diesmo ocoirinsó' Miriquiso quëtërin. Inaso' corto hua'an ni'ton, ma'parin. ⁵ A'na cotio huënton Nihuiro'sa' itopiso'. Iráca Yosë nohuanton, Moisésëri sha'huitërin. “Nihuiro'saráchin corto hua'an ya'coina'. Inapita chinotopiso pëiquë pa'pachina', piyapi marë' Yosë nontapi,” itërin. Ina quëran piyapi'sa' itantarín: “Yosë nohuanton, nani ma'sha ya'huëtarinquëma'. Napoaton diesmo quëtoco'. Corto hua'an ma'pahuachinquëma', quëtoco',” itërin Moisésëri. Quëmopinënpita niponahuë', Yosë nohuanton, ma'parin. ⁶ Miriquisoso' co cotio quëmapihuë' niponahuë', diesmo Apraan ma'parin. Naporahuaton, ina marë' Yosë nontahuaton, “Yosë noya catahuainquën,” itërin. Yosëri chachin Apraan nani sha'huitërin noya catahuacaso marë'. ⁷ “Chini chiníquën nanantohuatëra, a'napita marë' Yosë nontërë', ‘Yosë noya catahuainquën,’ itërë',” tënëhua'. Napoaton Apraan quëran Miriquisoso' chini chiníquën nanantërin. ⁸ Isoro'paquë corto hua'ano'sari diesmo

ma'patopirinahuë', inapitanta' piyapi'sa' ni'ton, chiminpi anta'. Miriquisoso nipirinhue' nanpiarin pochin cancantërehua'. Yosë quiricanën nontërehua' quëran, naporëhua'. ⁹⁻¹⁰ Nihuiro'saso nipirinhue' Apraan shinpita. Corto hua'an ya'conpi ni'ton, diesmo ma'patopirinahuë', co Miriquiso pochin chiniquën nanantopihuë'. Co'huara Nihui shinpita nasichätëraponahuë', Apraani Miriquiso quënanahuaton, diesmo quëtërin. Nihuiro'sa' ya'huërenamën quëtërin.

¹¹ Iráca Aaron'ton corto hua'an ya'conin. Ina quëran a'naya a'naya Nihuiro'sa' huënton quëran niya'huëretëra'piapi. Naporo' Yosëri, pënëntërinso' nanan sha'huitërin ya'ipi israiro'sa' imacaiso marë'. Nihui corto hua'ano'sa' nanan anoyatërinënpoa' naporini, ¿ma'marëta' a'na corto hua'an Miriquiso pochin nininso' huëcacasos' ya'huëitonhuë'? ¹² Nisha corto hua'an ya'compachina, nisha nanan pënëninpoa'. ¹³⁻¹⁴ Quisocristoso' co Nihui huëntonquë nasitërinhuë'. Cota huëntonquë nasitërin. Inapitaso' co onporonta' corto hua'an ya'conpihuë'. Co ina pochin Moisësë pënëntërinhuë'. Napoaton Quisocristo co corto hua'an ya'coninhuë', tënahue'.

¹⁵ Inaso' isoro'paquë o'marin ni'ton, nasha nanan sha'huitërinpoa'. Corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Miriquiso pochin co onporonta' pipiarinhue'. Ina yonquihuatëhua', naporinso' no'tëquën anitotërinpoa'. ¹⁶ Co Nihuiro'sa' huënton quëran ya'conpiso pochin nininhue'. Inaso' chiminaponahuë', nanpianarahuaton, ya'huëmiatarin. Napoaton chiniquën nanantaton, noya noya ya'conin. ¹⁷ Yosë quiricanën quëran naporin:

“Na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', quëmaso' noya noya acoaranquën inapita ya'huëretacaso marë'.

Ya'ipi piyapi'sa marë' nontaranco. Miriquiso pochin nis-
aran. Co onporonta' pipiaranhuë'," itërin Yosëri.

¹⁸ Iráca corto hua'ano'sa' pënëntërinso' nanan imapirinahuë', co oshanëna' inquitërinhuë'. Co tëhuëinchachin catahuarinhuë'. Napoaton co imacaso' ya'huërinhuë'. ¹⁹ Moisësë pënëntërinso' nanan co manta' anoyatërinhuë'. Quisocristoso nipirinhuë' anoyacancantërinpoa'. Anoyacancantohuachinpoa', nanitërehua' Yosë nohuitacaso'. Huëntonënuquë chachin aya'coninpoa'. Inaso' noya noya, tënëhua'.

²⁰⁻²¹ Iráca na'a cotioro'sa' corto hua'an ya'conpi. Yosëri acopirinhuë', co ya'huëmiatopihuë'. Nipirinhuë', Quisocristo yaa'paimahuachina, itapon:

“Caso' Yosëco ni'to, no'tëquën nontaranquën.

Ipora quëran huarë' corto hua'an chini chiníquën nanan-
tërinso pochin nicon, piyapi marë' nontaranco
huachi.

Ya'huëmiataran. Co onporonta' nisha acoaranquënhuë',"
itërin Yosëri.

²² Napoaton Quisocristoso', nasha quëran canpoarë' anoyatërin. Co nonpintarinpoahuë'. Co onporonta' nisha sha'huitarinpoahuë'. Ina anoyatërinpoaso' noya noya. Pënëntërinso' nanan iráca imapisoso', co onpopinchin noyahuë'. ²³ Iráca na'a corto hua'ano'sa' ya'conpirinahuë', niya'huërëtëra'piapi. A'na chiminpachina, a'na ya'coantarin. Ina chimiantahuachina, a'nanta' ya'coantarin.

²⁴ Quisocristoso nipirinhuë' nanopiantarahuaton, ya'huëmiatërin ni'ton, canpoa marë' Yosë nontárin. Co incari tëranta' ya'huërëtërinhuë'. ²⁵ Napoaton nanitërin noyá nicha'ëinpoaso'. “Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa',” ta'tëhua', Yosë imarëhua'.

Iporahuanta' Quisocristo nanpiárin catahuainpoaso marë'. Nani tahuëri canpoa marë' Yosë nontárin.

²⁶ Quisocristoíchin nanan anoyatërinpoa'. Inaso' corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nicaton, nóya ninin. Co pi'pian tëranta' oshahuaninhuë'. Co në'huëtërinso pochin nininhuë'. Co oshahuano'sa pochin cancantërinhuë'. Inápaquë panantahuachina, Yosëri chini chiníquën nanan quëtërin. ²⁷ Co inaso' a'napita corto hua'ano'sa pochinhuë'. Inapitaso' oshahuana-tona', inahuara oshanëna marë'ton ma'sha tēpapi. Ina quëran piyapi'sa' oshanëna marënta' ma'sha tēpaantapi. Nani tahuëri naporápi. Quisocristoso nipirinhue' co oshahuanatonhuë', co ma'sha tēpacaso' ya'huërinhuë'. Inaora nohuanton, canpoa' ya'huërenamēnpoa' chiminin. A'naroíchin chiminaton, nanitërin ya'ipi oshanēnpoa' inquitinpoaso'. ²⁸ Iráca Moisésë pēnētërin quëran na'a quēmapi'sa' corto hua'an ya'cona'piapi. Inahuanta' co noyahuë' cancantatona', oshahuanpi. Ina piquëran Yosëso' hui'nin chachin acorin. “Co onporonta' nisha acoaranquënhuë',” itaton, oshanēnpoa' inquitinpoaso marë' acorin. Inaso' noyasáchin ninin. Co onporonta' oshahuanaponhuë'. Napoaton nóya catahuarinpoa'.

8

Quisocristo nasha quëran anoyatërinso'

¹ No'tëquën sha'huitaranquëma'. Quisocristo inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huën-sërin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'. ² Iráca cotioro'sa' chinotopiso pēi' nipi Yosë chinotacaiso marë'. Inápaquë ya'huërinso chachin nonanpi. Inaquë corto hua'ano'sari piyapi'sa marë' Yosë nontopi. Quisocristoso nipirinhue'

inápaquë Yosëri acorinquë chachin canpoa marë' ina nontárin. Inaquëso' noya noya catahuarinpoa'.

³ Iráca corto hua'ano'sa' ma'sha tēpapi piyapi'sa' oshañëna marë'. Quisocristoso nipirinhüë' inaora nohuan-ton, chiminin oshanēnpoa' inquitinpoaso marë'. ⁴ Ipora huanta' isoro'paquë ya'huërin naporini, co corto hua'an ya'cointonhuë'. Cotioro'sa' iráca nanan imatona', corto hua'ano'sa' ya'huëtapi ma'sha tēpacaiso marë'. ⁵ Corto hua'ano'saso chinotopiso pëiquë Yosë marë' sacatopi. Inaso', inápaquë ya'huërinso chachin nonanpiso'. Iráca chinotopiso pëi' yanipachinara, Yosëri Moisésë itërin: “Chinotamacoso marë' në'mëtë pëi' nico'. Motopiquë a'notëranquënso chachin niquë',” itërin. ⁶ Quisocristoso nipirinhüë', Yosë ya'huërinquë chachin panantarahuaton, nanan anoyatërinpoa'. Cotioro'saso' iráca anoyatërinso imapirinhüë', Quisocristoso' nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa'. “Oshanëma' inquitatēnquëma', anoyacancantaranquëma',” itërinpoa' ni'ton, inaso noya noya, tēnahuë.

⁷ Iráca anoyatërinso natërëhua quëran noyápiachin cancantërëhua' naporini, co nasha quëran anoyatacaso ya'huëitonhuë'. ⁸ Iráca anoyatërinso imaponaraihuë', co noya cancantopihuë' ni'ton, quiricanën quëran Yosëri sha'huitërin:

“A'na tahuëri ca nohuanto,
ya'ipi piyapinëhuëpitarë' co nasha quëran anoyatarahuë.
⁹ Iráca inapitaso' Iquipito parti ya'huëpirinhüë',
imiranpo quëran së'quërëso pochin nosoroato,
nicha'ërahuë.

Naporo' inapitarë' co anoyatopirahuë',
co natantochináchinhuë' cancantopi ni'ton,
tanapitërahuë,” tēnin Yosë.

¹⁰ Ina quëran itantarín:

“Tahuëri nanihuachin, nasha quëran anoyataantarahuë.
 Naporo' anoyacancantarahuë noya yonquicaiso marë'.
 Nasha cancan quëtarahuë ca pochin cancantacaiso marë'.
 Casáchin chinotarinaco ni'ton, noya a'pairahuë.

Ca pochin cancantatona', piyapinëhuëpita chachin nisapi.

¹¹ Iráca a'naya a'naya yanohuitohuachinacora, a'napitari
 a'chintopi.

‘Yosë nohuitoco’, itopirinahuë', co ya'ipi nanamëhuë
 nitochátërapihuë'.

A'na tahuëriso nipirinhüë' nitotapi. Nasha cancan
 ya'huëtohuachina', cancanëna quëran chachin
 nohuitarinaco.

Insopita tëranta' nasha quëran anoyatërahuëso ima-
 pachina', nohuitarinaco.

Hua'ano'sahuë nipon, topinan piyapi'sahuë nipon no-
 huantohuachina', nohuitarinaco.

¹² Na'con nosoroato, ya'ipi co noyahuë' yonquipisopita
 inquitarahüë'.

Co huachi oshanëna' yonquiarahuë', ténin Yosë.

¹³ Nasha quëran anoyatërinso quëtërinpoa. Inaso' iráca
 ya'huërinso' ya'huëretërin. Napoaton iráca anoyatërin-
 soso' naniantacaso' ya'huërin. Co huachi ina imacaso'
 ya'huërinhuë'.

9

Iráca chinotopiso pëi' nininso'

¹ Iráca anoyatërinso sha'huitohuachina, Moisësë nani
 ma'sha sha'huitërin onporahuatonsona Yosë chinota-
 caiso marë'. Ina marë' chinotopiso pëi' nipi. ² Në'mëtë',
 sha'huëtë', inapita quëran nipi. Cato' patoana ya'huërin.
 Ya'natimarinsoso', noya patoana itopi. Inaquë panca
 nanparin pochin nininso' ya'huërin. Misanta' ya'huërin.

Inaquë pan acorin, Yosë marë' acopiso'. ³ Nëmëtëquë patonpiso' aquëtë', a'na patoananta' ya'huërin, noya noya patoana itopiso'. ⁴ Nëmëtë' ya'cariya a'na misa'huaya ya'huërin, oro quëran nipiso'. Inaquë yonarin pochin pimóchin nininso' a'pëpi tomontacaso marë'. Yosë caposonëonta' ya'huërin. Aipiran, acoporan, ya'ipi oro quëran achinpitopi. Caposo acopoana yonsha oro quëran nipiso' ya'huërin. Inaquë pi'pian cosharo' Yosëri inápa quëran a'paimarinso' po'morin, mana itopiso'. Aaron pitananëonta' inaquë po'morin. Inaso' noyá yaniponahuë', Yosë nohuanton, a'naroáchin papotantarín piyapinënpita yonquicaíso marë'. Naporahuaton, cato' na'pitëa'huayanta' inaquë acopi. Inaquë Yosë pënëntërinso' nani ninshitopi. Iráca anoyatërinso' itopiso'. ⁵ Caposo a'tanamënquë cato' anquënia'huaya pochin nonanatona', acopi. Yosë huënaráchin nininso' ayonquiinpoaso marë' napopi. A'na inchinan quëran, a'na ahuënan quëran ninotëëpi. Naporahuaton anpiantëna quëran, caposo a'tanamën imotatë pochin nipi. Nisha nisha nininsopita a'chintaca'huanquëmaso' ya'huëpirinhuë', co apira aquëtë' sha'huitaranquëmahuë'.

⁶ Ina pochin ma'sha chinotopiso pëiquë acohuachinara, noya patoanaquëso' ya'ipi corto hua'ano'sa' ya'conpi. Nani tahuëri ya'conpi Yosë chinotacaiso marë'. ⁷ Noya noya patoanaquëso nipirinhuë', co ya'ipi ya'conpihuë'. A'naíchín chini chiníquën nanantërinsoáchin ya'conin. Co ina tëranta' nani tahuëri ya'coninhuë'. Nani pi'ipiquë a'na tahuëriáchin ya'conahuaton, ma'sha huënainën quëparin. Inaora oshanën marë' quëparin. Naporahuaton, piyapi'sa' co yonquiatonahuë oshahuanpiso marënta' quëparin. ⁸ A'napita piyapi'saso' co onporonta' inaquë ya'conpihuë'. Ina yonquihuatëhua', Ispirito Santo anitotërinpoa'. Iráca anoyatërinso' imapachina',

piyapi'sa' co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso', tënëhua'.
⁹ Iporahuanta' ina yonquihuatëhua', nitotarihua'. Iráca pënëntërinso' co natëhuachinahuë', ma'sha tēpapi ama Yosëri ana'intacaso marëhuë'. Nipirihuë', co ina marë' oshanën inquitërinhuë'.
¹⁰ Iráca nisha nisha cosharo' a'popi. Nisha nisha o'ocasonta' a'popi. Co noyahuë' nipachinara, “Oshanëhuë inqui'i,” ta'tona', nisha nisha pa'mopi. “Inapotohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa',” topirinahuë', co ina marë' noya cancantopihuë'. Yosëri nasha nanan sha'huitaton, anoyataquë huarë' inapocaiso' ya'huërin.

¹¹⁻¹² Iporaso nipirihuë', Quisocristo nani o'marin. Corto hua'an chini chiníquën nanantërinso pochin nicaton, nóya catahuarinpoa'. Co chinotopiso pëiquë ya'conaton, nanan anoyatërinpoahuë'. Co isoro'paquë nipiso pëiquë ya'coninhuë'. Co chipo, ohuaca'huaya, inapita tēparinhuë' huënainën macacaso marë'. Inaora huënainën chachin a'parin. Chiminaton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Ina quëran Yosë ya'huërinquë chachin panantarin a'naromaráchin nanan anoyatinpoaso marë'. Inaquë noya noya catahuarinpoa'. Canpoa marë' chiminin ni'ton, anoyacancantarinpoa'. Ina imapatëhua', nicha'ësaripoa'.
¹³ Cotioro'sa' co ya'ipi Moisësë pënëntërinso' natëhuachinahuë', nē'huëtërinso pochin ni'tona', co nanitopihuë' chinotopiso pëiquë ya'conacaiso'. Napohuachinara, ma'sharo'sa', chipo, toroa'huaya, inapita chinotopiso pëiquë quëpapi. Inaquë corto hua'ani tēparahuaton, huënainën manin. Huënainën masahuaton, ohuaca'huaya huiquitërinso' yanonën ayontërin. Ayontahuaton, oshahuana'pi ta'satërin. Inapotohuachina, nē'huëtërinso' inquirinso pochin ninin ni'ton, naquëranchin nanitërin chinotopiso pëiquë ya'conacaso'.
¹⁴ Quisocristo huënainënso

nipirinhuë' noya nóya. Inaso' Yosë hui'nin ni'ton, co pi'pisha tēranta' oshahuaninhuë'. Ispirito Santo ya'huëmiatērinsori catahuarin ni'ton, canpoa marë' chiminatón anoyacancantomiatērinpoa'. Inaso huënainën a'parin oshanēnpoa' inquitinpoaso marë'. Inapoaton noyápiachin cancan quëtērinpoa'. Ina quëtohuachinpoa', Yosë noya chinotarihua'. Inaso' nanopiarin ni'ton, canpoanta' ina marë' noya sacatarihua'.

¹⁵ Napoaton nasha quëran anoyatērinso nani sha'huitērinpoa'. Ya'nán anoyatērinso na'a piyapi'sa' imapirinahuë', co noyahuë' cancantatona', oshahuanpi. Co ma'sharo'sa' huënainën quëran oshanëna' inquimiatopihuë'. Nipirinhuë', Quisocriso chiminin ya'ipi huayoninsopita oshanëna' inquitacaso marë'. Ya'nán anoyatērinso imapisopita oshanënanta' inquitērin. ¹⁶⁻¹⁷ Ni'co'. Quëmapi yachiminpachina, quiricatērin ma'shanēnpita macacaiso marë'. Co'huara chimiyantērasohuë', co macacaiso' ya'huërinhuë'. Chiminpachina, naporo huarë' mapi. Inapochachin nani Quisocriso chiminin ni'ton, ya'ipi sha'huitērinpoaso' acotērinpoa'. Oshanēnpoa' inquitatonpoa', nóya catahuarinpoa'. ¹⁸ Napoaton ya'nán anoyatērinsonta' sha'huitoahuachina, ma'sharo'sa' tēparahuatona', huënainëna' a'patopi. Inapotatona', iráca anoyatērinso' imapi. ¹⁹ Ya'ipi piyapi'sa' ayontonahuaton, Moisésëri pënënin. Nani ma'sha sha'huitērin natëcaiso marë'. Nani sha'huitoahuachina, ohuaca'hua, chipo, inapita tēparahuaton, huënainëna manin. Ina quëran narasë'pa' isopo itopiso' masahuaton, quëhuan huaitaquë so'quëtahuaton, i'sharë chachin ta'satērin. Pënëntērinso' quirica, piyapi'sa', inapita ta'satērin. ²⁰ Inapotahuaton: “Nani anoyatērinso Yosë sha'huitērinpoa' natëcaso marë'. Iso huënai' pa'nin ni'ton, Yosë canpoarë

anoyatërinso anitotërinpoa',” tënin Moisésë. ²¹ Ina quëran chinotopiso pëi', ma'sha inaquë ya'huërinso pita, inapitanta' huënaiquë ta'satërin. ²² Iráca pënëntërinso imapachinara, nani ma'sha huënaiquë ta'satopi anoyatacaiso marë'. “Co huënai' ta'satohuatëhuahuë', co Yosë noya ni'sarinpoahuë',” topi. Tëhuëinchachin co huënai' pa'pachinhuë', Yosë co onporonta' oshanënpoa' inquitërinpoahuë'.

Quisocristo oshanënpoa' inquitërinpoaso'

²³ Iráca ma'pitasona inápaquë ya'huërinso pita nonanpiso', huënai quëran ta'satopi anoyatacaso marë'. Ma'sha inápaquë ya'huërinso pitaso nipirinhuë', noya noya huënai' nohuantërin. ²⁴ Iráca chinotopiso pëi', piyapi'sari ninin. Quisocristoso', co inaquë ya'coninhuë'. Yosë ya'huërinquë chachin pantarahuaton, canpoa marë' Yosë nontárin. “Oshanëna' inquita'huaso marë' nani chiminahuë’,” ta'ton, nontárin. ²⁵ Iráca corto hua'an ma'sha huëninën masahuaton, noya noya patoanaquë ya'conin. Nani pi'ipi inaporin. Quisocristoso nipirinhuë' co na'aro' inaporinhuë'. ²⁶ A'naroíchin chiminaponahuë', ya'ipi piyapinënpita marë' chiminin. Co a'naromaréáchin nanitërinpoahuë' naporini, iráca quëran huarë' na'aro' chimianta'itonhuë'. Iporaso' nani ayaro tahuëri ya'cariapirinpoahuë', a'naroíchin chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. ²⁷ Yosë nohuanton, ya'ipi piyapinpoa' a'naroíchin chiminëhua'. Ina quëran Yosë chachin coisë pochin nicaton, ma'sona onpotiinpoaso' no'tëquën sha'huipon. ²⁸ Quisocristonta' a'naroíchin chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Ina quëran inápaquë panantarin. Nani oshanënpoa' inquitohuachinpoa', a'na tahuëri o'mantararin. “¡Ma noyacha Quisocristoso' ni'ton, nicha'ërinpoa

payal” ta'tëhua', ina ninarëhua'. O'mantahuachin, imarëhuasopita maquimarinpoa huachi.

10

¹ Iráca pënëntërinso' nanan imapachinara, ma'sharo'sa' tēpapi. Oshanëna' yonquiatona', napopi ama Yosëri ana'intacaso marëhuë'. Quisocristo chiminacaso' ninoton, Yosëri sha'huitërin ma'sharo'sa' huënainëna a'patacaso'. Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'. Ina chiminin ni'ton, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iráca nani pi'iquë ma'sha tēpapirinahuë', co tēhuënhachin piyapinēnpita oshanëna' inquitërinhuë'. ² Oshanëna' inquipi naporini, co nani pi'iquë naquëranchin naquëranchin ma'sha tēpa'itonahuë'. Cancanëna' anoyatopi naporini, noyápiachin cancanchitonahuë'. ³ Nani pi'iquë ma'sharo'sa' tēpahuachinara, yonquiantapi. “Tēhuënhachin oshahuanëhua',” topi. ⁴ Ma'sharo'sa' tēpapirinahuë', ina huënainën quëran co onporonta' oshanëna' inquitërinhuë'.

⁵ Napoaton Quisocristo isoro'paquë yao'mahuachina, pa'pin itapon:

“Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso', ofrenda quëca-
caiso', inapita co nohuantëranhuë'.

Quëma nohuanton, piyapi chachin nasitomarahuë
natëa'huanquënso marë'.

⁶ Na'a ma'sharo'sa' ahuiquitopi.

Nisha nisha ma'sha oshanëna marë' tēpapirinahuë', co
inapita marë' noya ni'nanhuë'.

⁷ Ina quëran itërahuë: ‘Napoaton tata, nani o'marahuë
nohuantëranso' nica'huaso marë'.

Quiricanënuë ninorancoso chachin nisarahuë',
itërahuë,” tēnin.

⁸ Quisocristo pa'pin nontaton, naporin: “Iporaso huachi ma'sharo'sa' tēpacaiso' co nohuantēranhuē'. Nisha nisha ma'sha oshanēna marē' tēpapirinahuē', co inapita marē' noya ni'nanhuē',” itērin. Iráca pēnētērinso natētona' inapopirinahuē', naporin. ⁹ Ina quēran itantarín: “Ma'tana nani o'marahuē quēma nohuantēranso' nicaca'huaso marē',” itērin. Napoaton co huachi iráca Yosē chinotacaiso marē ma'sha tēpapiso pochin nicacaso' ya'huērinhuē'. Quisocristo nasha pochin Yosē chinotacaso anitotērinpoa'. ¹⁰ Quisocristo piyapi chachin nasitimarahuaton, oshanēnpoa marē' chiminin. Yosē nohuanton, a'naroíchin chiminin. Canpoanta' ina imapatēhua', oshanēnpoa' inquitērinpoa'. Noyápiachin cancan quētērinpoa huachi.

¹¹ Nani tahuēri corto hua'ano'sa' sacatápi. Naquēranchin naquēranchin ma'sharo'sa' tēpapirinahuē', co oshanēna' inquipihuē'. ¹² Quisocristoso nipirinhuē' a'naroíchin chiminin oshanēnpoa' inquitinpoaso marē'. Ina quēran inápaquē panantarahuaton, Yosē inchinanēn quēran huēnsēarin. ¹³ Inimiconēnpita minsēaquē huarē' inaquē ninarin. ¹⁴ A'naroíchin chiminaponahuē', anoyacancantērinpoa'. Ya'ipi imarēhuasopita oshanēnpoa' inquitatonpoa', noyápiachin cancan quētērinpoa'. ¹⁵ Ispirito Santonta' inachachin anitotērinpoa'. Quiricanēn quēran sha'huitērinpoa'.

¹⁶ “A'na tahuēri piyapinéhuēpitarē'co anoyatohuato, iso pochin nisarahuē:

Nasha cancan quētarahuē natētochináchin cancantacaiso marē'.

Anoyacancantarahuē noya yonquicaiso marē'.

¹⁷ Co huachi oshanēna' yonquiarahuē'.

Ya'ipi co noyahuē' nipisopita naniantarahuē,” tēnin.

¹⁸ Quisocristo oshanënpoa' nani inquitohuachinpoa', co huachi ma'sha tēpacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin anoyacancantërinpoa'.

Quisocristo imatēhua', Yosë nohuitërēhuaso'

¹⁹ Napoaton iyaro'sa', iporaso' nanitërēhua' Yosë chachin nohuitacaso'. Noya noya patoanaquë ya'conëso pochin nohuitërēhua'. Piyapinpoa' niriuharahué', chiníquën cancantatēhua', Yosë nontahua'. Quisoso huënainën pa'nin ni'ton, ²⁰ nasha ira pochin nininso' acorin Yosë nohuitacaso marë'. Noya noya ananpirinpoa'. Iráca noya noya patoanaquë Yosë ya'nopirinhué'. Nē'mëtëri ya'copitërin ni'ton, co piyapi'sari nohuitopihuë'. Iporaso' Quisocristo o'maton, piyapi chachin nasitimarin. Chiminin ni'ton, nanitërēhua' Yosë nohuitacaso'. ²¹ Chiníquën nanantaton, noya noya corto hua'an pochin canpoa marë' Yosë nontárin. Ya'ipi imarēhuasopita catahuarinpoa'. ²² Napoaton Quisocristoíchin natëtēhua', ya'ipi cancanënpoa quëran Yosë nontahua'. Nani oshanënpoa' inquitërinpoa' ni'ton, noya cancantarēhua'. Quisocristo anoyacancantërinpoa' ni'ton, noya i'quë amarëso pochin noyápiachin cancantarihua'. ²³ “Yosë no'tëquën sha'huitërinpoa'. Quisocristoíchin nicha'ësarínpoa',” ta'tēhua', imamiatahua'. Ama pi'pian tēranta' nisha yonquia'huasohué. Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nonpintarinpoahuë'. ²⁴ A'napitanta' yonquia'ahua'. Na'con nosoroatēhua', catahuahua' inahuanta' noya ninosoro caiso marë'. Nipënēahuan' noya nicacaso marë'. ²⁵ A'naquën co huachi niyontonpihuë' Yosë chinotacaiso marë'. Ama inapita pochin cancantahuasohué'. Sinioro o'macaso' tahuëri naniriarin ni'ton, niyontonatēhua', na'con na'con nicatahuahua' chiníquën cancantacaso marë'.

²⁶ Quisocristo nanamën nani nitotërëhua'. Nitotarihuarahuë', naquëranchin naquëranchin co noyahuë' nipatëhua', a'popisopita pochin cancantararigua'. A'pohuatëhua', co insonta' nanitarinhuë' oshanënpoa' inquitinpoaso'. ²⁷ Ina quëran pa'pi të'huatacaso' ya'huërin. Yosë chiniquën ana'intarinpoa'. A'na tahuëri inimiconënpita pënquë a'pararin. ²⁸ Iráca Moisësë pënëntohuachina, a'naquën co yaimapihuë'. A'popi. A'pohuachinara, ana'intopi. Coisëquë quëparahuatona', sha'huirapipi. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon inachachin sha'huirapihuachinara, co nosoropihuë'. “Tëpaquë,” itopi. ²⁹ Yosë hui'nin chachin a'pohuatama', jaquë aquëtë' ana'intinquëmaso' ya'huërin! Quisocristo canpoa marë' chiminin. Huënainën a'parin anoyacancantinpoaso marë'. Inapoaton, nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. A'naquënso nipirinhuë' imapirinahuë'. Ina quëran Quisocristo a'popi. Huënainën quëran anoyacancantopirinhuë', nisha cancantatona', ina huënainën chachin nocanpi. Ispirito Santori nosoropirinhuë', co pi'pian tëranta' yanatëpihuë'. Inapitaso' Yosëri chini chiniquën ana'intarin. ³⁰ Yosë nohuitërehua'. Inaso' ya'ipiya nitotërin. “Co noyahuë' nipachina', cari ana'intarahuë. No'tëquën ana'intarahuë huachi,” tënin Yosë. “Piyapinënpita tëranta' co yanatëhuachinahuë', Siniorori ana'intarin,” tënin anta'. Quiricanënuë naporin. ³¹ Yosëso' nanpiárin. Chiniquën nanantërin. Co noyahuë' nipatëhua', pa'pi të'huatacaso' ya'huërin. Ana'intarinpoa'.

³² Ya'nán imaramaso' tahuëri'sa' yonquico'. Quisocristo nanamën a'chintohuachinënuëmara, noya natanatoma', imarama'. Ina marë' parisitapomarahüë', co yaa'poramahuë'. Noya

ahuantërama'. ³³ Imaramaso marë' a'ninquëchin tëhuarinëinquëma', no'huirinëinquëma'. A'na tahuëri ahuëpirinëinquëmahuënta', noya cancantërama'. A'napita imapisopitanta' parisitohuachinara, nosoroatoma', catahuarama'. ³⁴ Tashinan pëiquë po'mohuachinara, co të'huatomarahuë', nicapoma' pa'nama'. Paatoma', catahuarama'. Canpitanta' imaramaso marë' ma'shanëma' osërëtopirinëinquëmahuë', co sëtëramahuë'. “Yosë chachin nohuitërëhua'. Nasha cancan quëtërinpoa'. Co insonta' nanitërinhuë' inaso' osërëtinpoaso',” ta'toma', nóya cancantërama'. ³⁵ Ya'nan imapoma', noya imarama'. Ama iporaso' yaa'pocosohuë'. “Yosë naniantërinco,” ama tocosohuë'. Chiníquën cancantoco' Yosë nóya acanainquëma'. ³⁶ Ma'sha onpopiramahuënta', noya ahuantoco'. Noya natëhuatama', na'con catahuarinquëma'. Nani sha'huitërinquëma' ni'ton, co nonpintarinquëmahuë'. Noya nicha'ësarinquëma'. ³⁷ Quiricanëinquë naporin: “Tëhuëchachin o'macaso' nininso' o'mapon. Co hua'quiarinhuë'. ³⁸ Cancanëma quëran huarë' natëhuatamaco, noya ni'saranquëma' ni'ton, noya nanpimiatarama'. Nipirinhuë' a'pohuatamaco, pa'pi co noyahuë' ni'saranquëma',” tënin. ³⁹ Insosona a'pohuachina', parisitopiquë pa'sapi. Canpoaso nipirinhuë', co a'poarihuahuë'. Natërëhua' ni'ton, nicha'ësarinpoo huachi.

11

Ya'ipi cancanëna quëran huarë' natëpisopita

¹ “Co Yosë quënanpirëhuahuë', ya'huárin.
Nosoroatonpoa' catahuarinpoa',” topatëhua',

tëhuënychachin ina natërëhua'. Na'con Yosë sha'huitërinpoa'. Co ipora naniyatërarinhuë'. “Oshaquëran naniarin huachi,” ta'tëhua', noya ninarëhua'. ² Iráca quëran huarë' ina pochin cancantohuachinara, Yosëri noya ni'nin.

³ “Yosë no'tëquën nontërinpoa',” ta'tëhua', natërëhua'. Inaora yonquinën quëran ya'ipi isoro'pa' acorin. Co manta' ya'huëpirinhuë', “Ya'huë'in,” topachina, ma'sha ya'huërin. Ya'ipi ni'nëhuasopita co inaora ya'huërinhuë'. Yosëri nininso'. Quiricanën quëran anitotërinpoa'.

⁴ Iráca Apiri Yosë natërin. “Yosë catahuarinco,” ta'ton, ma'sha tëparahuaton, Yosë chinotërin. Inapotohuachina, noya ni'nin. “Noya natërinco,” ténin. Cainoso nipirinhuë' co ina pochin cancantërinhuë'. Napoaton Apiri nani chiminpirinhuë', ipora huanta' “Ma noya Apiri natëtërin,” tënëhua'.

⁵ Iráca Inoco noya natërin ni'ton, Yosëri inápaquë quëpantarin. Napoaton co chimininhüë'. Piyapi'sari yonisápirinahüë', co quënanpihuë'. Co'huara inápaquë quëpantayátërasohüë', “Inoco nóya ni'nahüë,” ténin Yosë quiricanënquë. ⁶ Yosë yonquihuatëhua', natëta-caso' ya'huërin. “Yosë ya'huárin. No'tëquën nontërinpoa'. Ina nontohuatëhua', natanatonpoa' catahuarinpoa',” topatëhua', noya ni'sarinpoa'. Co ina pochin cancantohuatëhuahuë', co onporonta' noya ni'sarinpoahuë'.

⁷ Iráca Nointa' ya'huëpirinhuë', a'na tahuëri Yosëri itapon: “Co hua'qui quëranhuë' ma'sha onpoarama'. Co ni'chinamasohüë' ni'sarama'. Naporo' ya'ipi oshahuano'sa' ii' quëran ata'huantarahuë,” itërin. Co'huara o'nayantërasohüë' napotopirinhuë': “Yosë no'tëquën nontërinco,” ta'ton, Noi natëtërin. Sha'huitohuachina, natëton, panca nancha ninin. Ina quëran sa'in, hui'ninpitare chachin cha'ëpi. A'napitaso'

natanaponaraihuë', co yanatëpihuë'. Napoaton na'inki. Noiso nipirinhüë', ya'ipi cancanën quëran natëtërin. “No'tëquën nontërinco,” topachina, Yosëri noya ni'nin.

⁸ Apraanta' Yosëri itërin: “Ya'huëran quëran pipimi-atëquë'. A'na parti a'nochinquën. Ina no'pa' quëchinquën ya'huëcamaso marë’,” itërin. Co no'pa' nohuitaponahuë', Yosë natërin. “Co nonpintarincohuë’,” ta'ton, pa'nin. ⁹ Aquë paaton, Canaan parti canconin. Inaquë ya'huaponahuë', në'mëtë' pëiquërächin ya'huërin. Pa'sápaton, co ya'huëmiatërinhuë'. Isaco, Cacopo, inapitanta' në'mëtë' pëiro'saquë ya'huëpi. Yosëri nani sha'huitërin. “Iso no'pa chachin quëchinquëma’,” itopirinhüë', co hua'anëenchátërapihuë'. “Co Yosë nonpintarinpoahuë'. A'na tahuëri ina nohuanton, hua'anëntarihua’,” ta'tona', Yosë natëpi. ¹⁰ Apraan yonquiárin. “A'na tahuëri Yosë'pa' noya noya ya'huëcontarihua'. Inaquë noya ninano' ya'huëmiatarin. Yosëri chachin canpoa marë' acorinso’,” ta'ton, ina ninararin.

¹¹ Inaso', chiníquën Yosë natërin. “Nani máshoco. Saranta' co hua'huana'pihuë' nipirinhüë', Yosë sha'huitërinco ni'ton, oshaquëran hui'nahuë ya'huëtarinco,” tëninso marë', Yosë nohuanton, hui'nahuanin huachi. ¹² Apraan nani másho niponahuë', hui'nahuanin. Ina hui'nin quëran chachin na'api. Oshaquëran hua'huayátërahuë shinpita ya'huëtërin. Tayora nápo' ya'huëpi. Marë yonsanquë notohuaro' inotëra'huaya ya'huërin. Inotëra'huaya nápo' shinpita ya'huëpi. Co pichicasohüë'.

¹³ Apraan, Isaco, Cacopo, inapita chiminaquë huarë' Yosë natëpi. “Nani Yosë sha'huitërinpoa'. Co nonpintarinpoahuë'. Pahuanarin nipirinhüë', a'na tahuëri Yosë nohuanton, ya'huapon,” ta'tona', nóya cancantopi. “Co hua'qui isoro'paquë ya'huarihuahuë'.

Isëquëso' topinan yacapatërëhuaso pochin ninëhua'," topi. ¹⁴ "Co isoro'paquë ya'huëmiatarihua'huë'. Yosë'pa' tëhuënchinso' ya'huëmiatarihua'," ta'tona', napopi. ¹⁵ Ya'huëpi quëran nani pipimiatopi. Ina na'con yonquipi naporini, inaquë ayamanta'itonahuë'. ¹⁶ Nipirinhüë', co isoro'pa' na'con yonquipihüë'. Yosë na'con na'con nohuantopi. Ina ya'huërinquë chachin ya'huëcaiso' nohuantopi. Napoaton Yosë tapon: "Nóya yonquirinaco ni'ton, hui'nahuëpita pochin ni'sarahuë. A'na tahuëri inápaquë quëpantarahuë. Nani tapatërahuë ya'huëcaiso'," tënin.

¹⁷⁻¹⁸ Apraan tëhuënchachin Yosë natërin. A'naíchin hui'nin ya'huëtërin. Nasitohuachina, Isaco itërin. Naporo' Yosëri sha'huitërin: "Isaco mashotohuachin, hui'nahuanarin anta'. Naporahuaton, oshaquëran notohuaro' shinpita ya'huëtërin," itopirinhüë'. Hui'nin hui'napitohuachina, Yosëri itantarin: "Hui'nan quëparahuaton, motopi'pa' paquë'. Inaquë hui'nan tëpaquë' chinotancoso marë'," itërin. Tënicaso marë' napotërin. ¹⁹ "Yosë co nonpintërincohuë'. Ananpitaantacasonta' nanitërin," ta'ton, Apraan natëtërin. Paaton, Isaco yatëparahuachina, Yosëri itaantarin: "Tananpitëquë'. Ama tëpaquësohüë'," itërin. Napoaton hui'nin chiminin quëran, nanopiantarinso pochin ni'nin.

²⁰ Ina quëran Isaconta' cato' hui'ninpita ya'huëtërin, Cacopo, Isao inapita itopiso'. Mashotohuachina, Yosë natëton, nontërin hui'ninpita catahuacaso marë'. ²¹ Cacoponta' mashotahuaton, pitana paquëaponahuë', Yosë chinotarin. Yachiminpachina, ina natëton, Cosi hui'ninpita catahuacaso marë' Yosë nontërin.

²² Cosinta' chiminaquë huarë' Yosë natërin. Yachim-inpachina, quëmopinënpita sha'huitërin: "Iquipito parti

ipora ya'huërëhua'. A'na tahuëriso nipirinhüë' Yosë nohuanton, ya'ipi israiro'sa' isëquëran pipiapi. No'pa' Yosë quëtërinpoaquë chachin quëpantarin ya'huëcaiso marë'. Naporo' nansëhuëpita quëpa'ina' pa'pitinacoso marë'," itërin. "Yosë co nonpintarinpoahuë'," ta'ton, naporin.

²³ Ina quëran Iquipito copirnoripi yapiñpita camairin: "Israiro sanapi'sa' huaihuachina', quëmapia'huaya nipachin, tëpaco'," itërin. Napopirinhüë', Moisésëso' nasitohuachina, a'shini co nohuantërinhuë' hua'huin chiminacaso'. Yosë natëton, co copirno tëranta' të'huatërinhuë'. "Iso hua'huahuëso' noya," itërin so'in nontaton. Cara yoqui noya po'opi.

²⁴ Ina quëran copirno hui'nini masahuaton, aso'sorin. Napoaponahuë' hui'napitohuachina, Yosë natëton copirno pëinën quëran pipirin. ²⁵ Yosë yapiñpita catahuacaso marë' pa'nin. Ina marë' parisitopirinhüë', co ina yonquirinhüë'. Yosë natëcaso' na'con na'con nohuantërin. "Co noyahuë' nicatëhua', capa cancantopirëhuahuë', co hua'quiya quëranhuë' ma'sha ta'huantarin," ta'ton, co ma'sharáchin yonquirinhüë'.

²⁶ Copirno hui'nin pochin ni'ton, nohuantërin naporini, Iquipito parti na'con canaitonhuë', co ina nohuantërinhuë'. Yosë na'con na'con yonquirin. "A'na tahuëri Cristo o'maton, nicha'ësarínpoa'. Iporaso' ina marë' aparisitopirinacohüë', Yosë'pa' noya noya acanarínco," ta'ton, noya ahuantërin.

²⁷ Yosë natëton, Moisésë Iquipito quëran pipirin. Copirnoripi no'huipirinhüë', co të'huatërinhuë'. "Yosë co quënanaporahuë', ni'sárinco," ta'ton, chiníquën cancantërin. Chiníquën cancantaton, Yosë yapiñpita catahuarin. ²⁸ "Yosë nicha'ësarínpoa'," ta'ton, natëtërin. Napoaton yapi'sa' camairin: "Ya'ipinquëma' carniroa'hua tëpaco'. Huënainën ya'coanaquë pashitoco'

ama anquëniri paninan nininso' tēpacaso marēhuë'," itērin. Napotohuachina, a'naya a'naya inahuara pēinēna' ya'coanaquē huēnaiquē pashitēra'piapi. Napoaton Yosēri catahuarin. Co paninano'sa' chiminpihuë'. Pascoa pitaquē napopi.

²⁹ Ina quēran ya'ipi israiro'sa' Yosē natētona', noya pipipi. "Yosē catahuarinpoa'," ta'tona', Quēhuai marē aquētēran pa'pi. Pancai' niponahuë', Yosē nohuanton, a'naroáchin nipatomairin ni'ton, panca ira pochin yaniro ya'norin. Ina pa'tatona pēntonpi. Iquipito sontaro'saso nipirinhue' co nanitopihuë' pēntonacaiso'. Imatapirinahuë', iiri imotērin ni'ton, chimiitopi.

³⁰ Ina quēran israiro'sa' Canaan parti canconpi huachi. Yosē natētona', inimiconēnpita minsēpi. Quiricoso' panca ninano'. Natēricho quēran pairatopiso' inápaquē huarē' pantarin. Yosēri sha'huitērin tahuitacaiso'. "Catahuarinpoa mini," ta'tona', natēpi. Canchisē tahuēri tahuitopi. Inapotohuachinara, Yosē nohuanton, paira a'naroáchin nohuaatērin. ³¹ Ya'ipi ya'huēhuano'sa' co Yosē yanatēpihuë' ni'ton, chiminpi. A'na sanapiáchin natēton, cha'ērin. Oshahuana'pi inaso', Nacapa itopiso'. Inimico niponahuë', Israiro comisionēnpita huē'pachinara, inari po'orin ama sontaro'sari tēpacaiso marēhuë'.

³² Co inapitaráchin Yosē natēpihuë'. Quitiono, Paraco, Sanson, Quihuiti, Tapi, Samoiro, pēnēntona'piro'sa', inapitanta' nóya natētopi. ¡Notohuaro' ya'huēpi ni'ton, co'chi nanitērahuë' ya'ipiya sha'huita'huaso paya! ³³ A'naquēn Yosē natētona', nisha nisha piyapiro'sa' minsēpi. A'naquēonta' hua'an ya'conatona', no'tēquēn hua'anēntopi. "Yosē sha'huitērinpoa' ni'ton, catahuarinpoa'," ta'tona', a'naquēn natēpi. Napoaton Yosēri catahuarin. A'naquēnso' Yosē natētona', pa'pini'

quëran cha'ëpi. ³⁴ A'naquën pën chiníquën nënë nënëtaquë tè'yatopirinahuë', co pi'pian tëranta' huëyapihuë'. Noya cha'ëpi. A'naquëonta' Yosë nohuanton, sahuëni quëran cha'ëpi. Yatëpapurinahuë', co chiminpihuë'. A'naquëonta' co chinipirinahuë', Yosëri catahuarin chiníquën cancantacaiso marë'. Na'a inimicoro'sa' minsërahuatona', a'papi. ³⁵ Sanapi'santa' hua'huinpita chiminpachina, Yosë natëpi ni'ton, ina nohuanton nanpiantapi huachi.

A'naquënso nipirinhue' Yosë natëtona', chiníquën parisitopi. “Yosë a'poco' tēpachinēnquēma,” itopirinahuë', co yaa'popihuë'. “Co onporonta' a'poaraihuë'. Yosë noya noya ananpitaantarincoi,” ta'tona', imapiso marë' chiminpi. ³⁶ A'naquëonta' Yosë imapi ni'ton, tēhuapi, huihuipi, catinaquë tonpopi, tashinan pëiquë po'mopi, napotopi. ³⁷ A'naquëonta' na'piquë tè'yaratona', tēpapi. A'naquëonta' sërichoquë yatonatona', tēpapi. “Yosë a'poco', tēpachinēnquēma,” itopirinahuë', co yaa'popihuë'. A'naquëonta' sahuëni quëran tēpapi. A'naquën co tēpapurinahuë', imapiso marë' chiníquën aparisitopi. Yatëpahuachinara, ta'api. Co huachi ya'huëmia ya'huëpihuë'. Capa a'mocaiso' ni'ton, ohuica sha'huëtë', chipo sha'huëtë' inapita a'mopi. Co manta' ya'huëtopihuë'. Chiníquën parisitopi. ³⁸ Motopiro'sa' parti, inotëro partiro'sa', nisha nisha parti iratopi. Na'pi naninquë ya'conahuatona', huë'ëpi. Inpioro'sari nocanpi: “Inapitaso' napoonpi,” topirinahuë', Yosëriso' noya noya ni'nin.

³⁹ Yosë'chin yonquiatona', nóya imapi. Napoaponahuë', co ya'ipi Yosëri sha'huitërinso' naniyatërasohuë', chiminpi. ⁴⁰ Canpoanta' yonquiatonpoa', Yosë ninararinpoa'. Iporaso' Quisocristo nani chiminin ni'ton, ya'ipinpoa' anoyacancantërinpoa'. Iráca imapisopita,

ipora canpoanta', ya'ipinpoa' anoyacancantërinpoa'. A'na tahuërinta' inápaquë pa'patëhua', Yosë noyá nohuitarihua'.

12

Quisocristoíchin yonquia'ahua'

¹ Iráca quëran huarë' na'a piyapi'sa' parisitaponaraihuë', imamiatopi. “Yosë catahuarinpoa',” ta'tona', natëpi. Napoaton inapita yonquiatëhua', canpoanta' nóya imahua'. Ni'co'. Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, chiníquën ta'api. Co manta' quëpapihuë'. Torosaréachin ta'api. Naporopi a'mopiso' co ocoihuachinahuë', co nanitopihuë' chiníquën ta'acaiso'. Inapochachin canpoanta' naporopi a'mopiso' ocoipiso pochin ya'ipi oshanënpoa' naniantahua'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantatëhua', ya'ipi cancanënpoa quëran Quisocristo imahua'. Sacai' nipirinhüë', ahuantatëhua', noya imahua'. ² Quisocristo na'con yonquia'ahua'. Inasáchin catahuarinpoa' Yosë natëcaso'. Naporahuaton, inasáchin catahuarinpoa' noya noya natëtacaso'. Isoro'paquë o'mahuachina, chiníquën parisitërin. Corosëquë parisitohuachina, na'con tëhuapirinahuë', co ina yonquirinhüë'. “Chiminpato, piyapi'sa' nicha'ësarahüë,” ta'ton, nóya cancantërin. Ina quëran inápaquë panantarahuaton, Yosë inchinanën quëran chachin huënsëarin.

³ Isoro'paquë ya'huapon, oshahuano'sari chiníquën no'huipirinahuë', ahuantërin. Ina yonquiatëhua', ama yaa'poa'huasohüë'. Chiníquën cancantoco'.

⁴ Sopai yaminsërinquëma' Yosë a'pocaso marë'. Sacai' nipirinhüë', Quisocristo imamiatoco'. Imaramaso marë' aparisitopirinëinquëmahuë', co tëparinëinquëmahuë'.

⁵ Hui'ninpita pochin nicatonpoa', Yosë pënëninpoa'

chiníquën cancantacaso marë'. Nani nitotopiramahuë',
¿naniantërama' ti? Quiricanën quëran napotërinpoa':

“Yonquiquë' conpa. A'na tahuëri Yosë nohuanton, parisitaran noya noya imacamaso marë'.

A'na tahuëri pi'pian ana'intopirinquënhuë', ama sëtëquësohuë'.

Ama yaa'poquësohuë'. Ahuantacaso' ya'huërin.

⁶ Nosororinpoa' ni'ton, a'na tahuëri ina nohuanton, ma'sha onporëhua'.

Hui'ninpita pochin niconpoa', ana'intërinpoa' noya noya yonquicaso marë',” tënin.

⁷ Hui'ninpita pochin ni'ninpoa' ni'ton, ahuantacaso' ya'huërin. Ni'co'. Hui'nanpo' no'tëquën pënënë' noya noya yonquicaso marë'.

⁸ Co Yosë pënëninpoahuë' naporini, co tëhuëchachin hui'ninpita pochin ni'itonpoahuë'.

Ya'ipi hui'ninpita yonquirin noya noya cancantacaso marë'.

Co pi'pian tëranta' ana'into huachinquëmahuë', co Yosë hui'ninpitanquëmahuë'.

⁹ Tatanpoa' pënënpachinpoara, natërëhua'. Pi'pian ana'intopirinpoahuë', co no'huirëhuahuë'.

Noya niconatëhua', natërëhua'. Tata Yosëso nipirihuë' na'con na'con natëcaso' ya'huërin.

Inaso' nininpoa' ni'ton, natëhuatëhua', noya noya nanpiarigua'.

¹⁰ Hua'huatarigua', co hua'qui isoro'paquë ya'huëcasohuë' nipirihuë', tatanpoa' pënëninpoa'.

Inaora yonquiaton, pi'pian ana'intërinpoa' natëcaso marë'.

Yosëso nipirihuë', noya noya yonquiatonpoa', no'tëquën catahuarinpoa'.

Na'con nosoropirinpoahuë', a'na tahuëri ina nohuanton parisitërëhua' ina pochin cancantacaso marë'.

¹¹ A'na tahuëri Yosë nohuanton, ma'sha onporëhua'. Naporahuaton, a'napita ma'sha onpotërinënpoa'. Naporo chachinso' sëtërëhua'. Parisitacaso' co nohuantopirëhuahuë',

noya ahuantohuatēhua', Yosë na'con catahuarinpoa'. Nirótëatēhua', noya nisarēhua'. Inapoatēhua sano cancantarihua'.

Ama Yosë a'poa'huasohuë'

¹² Napoaton iyaro'sa', chiníquën cancantahua'. Ama amiatēhuarahuë', chiníquën Yosë imahua'. Ni'co'. Aquë pa'patëra, canotërë', sacai' iratërë'. A'naquëma' ina pochin cancantatoma', co huachi ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaramahuë'. Ama huachi canotërëso pochin cancantocosohuë'. ¹³ Yosë iranën no'tëquën imapatama', co pëshonaramahuë'. Yosë catahuarinquëma' noya noya yonquicamaso marë'. A'napitanta' nicatën-quëma', chiníquën cancantapi. Co huachi sonpacha pochin cancantapihuë'.

¹⁴ Ama pi'pian tëranta' nino'huicosohuë'. Naporahua-ton, noya nico'. Co noya nipatamahuë', co manta' Yosë nohuitaramahuë'. ¹⁵ Yosë inaora nohuanton nosoroa-tonpoa', yacatahuarinpoa'. A'naquënisó nipirinhuë', co yatahuërëtopihuë'. Inahuara yonquipisoáchin imatona', co Yosë yonquicaiso' nohuantopihuë'. Ama inapita pochin cancantocosohuë'. Co Yosëíchin yonquihuatamahuë', oshaquëran nitapicancanarama'. Inaquëran pënanin a'naroáchin së'cotëtërinso pochachin a'napitanta' atapicancanarama'. ¹⁶ Ni'cona nisha nisha cancantotama'. Ama monshihuancosohuë'. Noyápiachin cancantoco'. Ama ma'sha yonquiatoma', Yosë naniantocosohuë'. Isao iráca naporinso' yonquico'. Ma'sharáchin yonquiaton, co onpopinchin Yosë yonquirinhuë'. Tanaton, iin nontërin: “¿Yosë na'con catahuainquënso' nohuantëran ti? Co caso' ina yonquirahuë'. Cosharo' na'con na'con nohuantërahuë,” itërin. ¹⁷ Ina piquëran yonquiantapirinhuë'. “Yosë na'con catahuainco,” tantapirinhuë', co huachi Yosëri nohuantërinhuë'. Chiníquën sëta-

ton na'nëpirinhué', iráca a'porinso' co huachi nanitërinhué' anoyatacaso'. Ina yonquiatoma', ni'cona Yosë naniantotama'.

¹⁸ Iráca Sinai motopi nicotoanaquë hué'pachinara, co-tioro'sa' pa'pi të'huatopi. Inaquë panca pën nënërin. Co ya'caritacaso' ya'huërinhué'. Tahuëri niponahué', tashi pochin ninin. Yara yaráchin ninin. Panca ihuan pa'nin. ¹⁹⁻²⁰ Tronpita chiníquën pihuirinso' natanpi. Naporo' Yosëri chiníquën itërin: “Iso motopiquë pënënaranguëma' ni'ton, ama ya'caricosohué'. Ma'sharo'sa tëranta' inaquë pa'pachina', chimiina'. Na'piquë të'yaratoma', tëpaco',” itërin. Ina natanahuatona': “Sacai' ina nanan natëcaso',” ta'tona', pa'yanpi. “Ama huachi chiníquën nonchincoisohué',” itopi. ²¹ Ni'sahuaton, Moisësënta' pa'pi të'huatërin. “Canta' të'huatato, ropa ropátarahué',” tënin.

²² Canpoaso nipirinhué', co ina motopi ya'carirëhuahué'. Quisocristo imapatëhua', nisha motopi ya'carirëhua', Sion itopiso'. Yosë chachin nohuitarihua'. Co ipora quënanpirëhuahué', nanpiárin. A'na tahuëri ya'huërinquë chachin pantarihua'. Nasha Quirosarinquë ya'huëcontarihua huachi. Notohuaro' anquëniro'sa' inaquë niyontonpi. Noya cancantatona', Yosë chinotapi. ²³ Huëntonënuquë chachin Yosë nani aya'coninpoa'. Inápaquë nininënpoa' nani ninshitërinpoa' hui'ninpita pochin nicainpoaso marë'. Inatohua' niyontonarihua'. Yosë chachin imarëhua'. Inaso' ya'ipiya hua'anëntaton, co imapisopitahué' no'tëquën ana'intarin. A'naquën imapisopita nani chiminpachinara, hua'yanënaso' Yosë'pa' ya'huapi huachi. Yosë pochachin cancantopi. Inapitarë'quënpoa chachin niyontonarihua' ²⁴ Quisocristo chachin nohuitarihua'. Inaso' nasha quëran anoyatërinso

sha'huitërinpoa' imacaso marë'. Huënainën quëran anoyacancantërinpoa'. Iráca Apiri huënainën pa'nin. Iini tēpahuachina, huënainën pa'nin ni'ton, ana'intacaso' ya'huërin. Quisocriso chimininsoso' nipirinhüë', noya noya. Huënainën pa'nin ni'ton, nanan anoyatërinpoa'.

²⁵ Napoaton Quisocriso nanamën noya natanco'. Ama pi'pian tēranta' a'pocosohüë'. Pënëntërinso nanan sha'huitoahuachinara, a'naquën co yanatëtopihüë' ni'ton, a'naroáchin ana'intërin. Quisocriso nanamënso' noya noya ni'ton, ina naniantohuatēhua', aquë aquëtë' ana'intinpoaso' ya'huërin. Inaso' inápa quëran pënëninpoa'. ²⁶ Yosëri pënëntërinso nanan sha'huitoahuachina, ina nohuanton, panca ocohua pa'nin. Ina quëran quiricanën quëran sha'huitërinpoa': “A'na tahuëri naquëranchin nontaantahuato, co isoro'paráchin nacontarinhuë'. Inápaquë ya'huërinsoipitanta' naco nacóntarin,” ténin. ²⁷ A'na tahuëri mini ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinsoipita ta'huantarin. Ma'sha ya'huëmiatërinso' acohuachinaso', ya'huëmiatarin. ²⁸⁻²⁹ Hua'anëntërinquë chachin aya'coninpoa'. Inápaquë pa'patēhua', co onporonta' ta'huantarihuahuë'. Napoaton: “Yosparinquën Siniro,” itahua'. Ya'ipi cancanënpoa quëran inasáchin chinotahua'. Noya cancantatēhua', natēahua' noya nicainpoaso marë'. Ipora huanta' Yosëso' no'tëquën ana'intarin ni'ton, tē'huatacaso' ya'huërin. Pënquë ma'sha ahuiquitëreso pochin ya'ipi co noyahuë' nininsopita ana'intarin.

13

Onporahuatonsona Yosë noya ni'ninpoaso'

¹ Ya'ipi imaramasopita capini noya ninosoroco'. Iya-parima pochin ni'co'. ² Co nohuitapomarahüë', nosoroco'. Huë'pachina, noya nontatoma', o'shitoco', a'caco'. Iráca

a'naquën napopiso' yonquico'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, “Huëco' ni'quicoi,” itërin. Piyapita'ma' topirinhue', Yosë anquëninën chachin a'carin. Inapochachin canpoanta' ni'toro'sa' noya nontahua'.

³ Ama tashinan pëiquë po'mopisopita naniantocosohe'. Catahuaco'. Canpitanta' tashinan pëiquë ya'huëaramaso pochachin yonquico'. A'naquëonta' imapiso marë' chiniquën aparisotihuachina', noya yonquico'. Canpitanta' inapita ninatanpiso pochin cancantatoma', nosoroco'.

⁴ Quëmapi'sa' sa'apachina', ama a'na sanapi yonqui'inasohuë'. Sanapi'santa' so'yahuachina', ama so'ina' tëhuananpichinasohuë'. Ama manta' monshihuainasohuë'. Monshihuanpatama', Yosë chiniquën ana'intarinquëma'.

⁵ Ama coriquiráchin pa'yatocosohuë'. Co na'con ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', sano cancantoco'. Ama na'con na'con nohuantocosohuë'. Yosë chachin nani sha'huitërinpoa'. “Co onporonta' pataranquëmahuë'. Co naniantaranquëmahuë’,” itërinpoa'. ⁶ Napoaton chiniquën cancantatëhua' naporëhua':

“Yosë catahuarinpoa' ni'ton, co të'huarëhuahuë'.
¡Piyapi'sa' ma'sha onpotopirinpoahuënta', co të'huatarihuahuë'!” tënëhua'.

⁷ Ya'nana' a'chintërinënuëmasopita yonquico'. Yosë quiricanën noya a'chintërinënuëma'. Chiminaquë huarë' noya nicatona', a'napita catahuapi. Napoaton inapita nonanatoma', noya natëco'.

⁸ Quisocristo co onporonta' nishataponhuë'. Iráca nosororinpoa'. Ipora huanta' catahuarinpoa'. Co onporonta' naniantarinpoahuë'. Inasáchin imahua'.

⁹ A'naquën nisha a'chintohuachinënuëma', ama natancosohuë', nonpintochinënuëma'. No'tëquën

yonquico'. Nisha nisha nicacaso' pënënpirinënpoahuë', co ina quëran noya cancantërehuahue'. Na'a piyapi'sa' nisha nisha cosharo' a'poaponaraihuë', co noya cancantopihuë'. Quisocristoíchin nanitërin anoyacancantipoaso'. Inaora nohuanton, nosoroatonpoa', catahuarinpoa' imamiatacaso'.

¹⁰⁻¹¹ Quisocristo corosëquë chiminatón, oshanënpoa' inquitërinpoa'. Iráca pënëntërinso imapisopitaso nipirinhue', co ina natëpihuë' ni'ton, co oshanëna' inquitërinhuë'. Iráca corto hua'ano'sa' piyapi'sa' oshanëna marë' ma'sha tëpapi. Tëpahuachinara, corto hua'an chini chiníquën nanantërinsoari ma'sha tëpapiso' huënainën manin. Masahuaton, Yosë ya'norinso' patoanaquë quëparin oshanëna marë'. Noshinënso nipirinhue' co ca'pihuë'. Ninano' intonquë quëpapi ahuiquitacaiso marë'. ¹² Quisocristonta' ninano' aquëcha quëparahuatona', aparisitopi. Inaquë chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë'. Inaora huënainën quëran anoyacancantërinpoa'. ¹³ Napoaton canpoanta' aparisitoahuachinënpoa', ahuantahua'. Iráca pënëntërinso nanan naniantatëhua', Quisocristoíchin imahua'. Ina no'huiipiso pochin no'huiipirinënpoaonta', ahuantahua'. ¹⁴ Co isoro'paquë ya'huëmiatarihuahue'. Yosë ya'huërin'pa' pantacaso' ninarëhua'. Inatohua' ya'huëmiatarihua'. ¹⁵ Napoaton iporasó' co huachi ma'sha tëparihuahue' Yosë chinotacaso marë'. Nani tahuëri ina chinotatëhua', "Ma noyanquëncha Tata Yosë quëmaso paya. Quisocristoíchin anoyacancantërincoi ni'ton, 'Yosparinquën Sinioro,' itërainquën," itahua'. ¹⁶ Noyasáchin niahua'. Nicatahuacaso' ama naniantahuasohue'. A'napita ma'sha pahuantohuachina', ama apiratocosohue'. Inapohuatëhua', Yosë noya chinotarëhua' ni'ton, noya ni'sarinpoa'.

¹⁷ Ansiano'sa' pënënpachinënquëma', noya natëco'. Noya noya imacamaso marë' Yosëri acorin. A'na tahuëri inapitanta' ya'ipi napopisopita Yosë sha'huitapi. Nani tahuëri pënënarinënquëma'. Noya natëhuatama', noya cancantatona', a'chintarinënquëma'. Co yanatëhuatamahuë', sëtapi. Naporahuaton, canpitanta' co noya noya cancantapomahuë'.

¹⁸ Quiya marë' Yosë nontoco'. Noya nisarai, ta'toi, noyápiachin cancantërai. Ya'ipi cancanëhuëi quëran Yosë yanatërai. ¹⁹ Ca marë' chiníquën Yosë nontoco' catahuainco a'naroáchin canpitataquë pa'i.

Quisocristo a'pairinpoaso'

²⁰ Yosë catahuainquëma' noya ninicatoma' ya'huëcamaso'. Inasáchin asanocancaninpoa'. Inari chachin iráca Quisocristo ananpitaantarín. Iporaso' ohuicanënpita pochín nicatonpoa', Sinioro Quisoso a'pairinpoa'. Huënainën pa'nin ni'ton, nasha quëran anoyatërinso sha'huitërinpoa' imacaso marë'. Ina anoyatërinso' ya'huëmiatarín. Co onporonta' nishataponhuë'. ²¹ Yosë na'con catahuainquëma' ina nohuantërinso' nicacamaso marë'. Pi'pian tëranta' co noyahuë' yonquihuatama', anoyacancanchinquëma'. Quisocristo catahuahuachinpoa', nani tahuëri nóya nisarëhua'. Ina quëran noya ni'sarinpoa huachi. Ya'ipi piyapi'sa' inasáchin chinochina'. Ama onporonta' ina naniantahuasohuë'. Amen.

²² Nani pi'pian ninshitëranquëma'. Noya cancantatoma' iyaro'sa' natanco', tënahuë. Achinicancainquëma', ta'to ninshitërahuë. ²³ Co hua'quiya quëranhuë' nicaponquëma' pa'sarahuë. Iya Timotio nani tashinan pëi quëran ocoipi. Manóton huë'pachin, inaro'co pa'sarai.

²⁴ Ansiano'sanquëma' saludos a'pataranquëma'. Ya'ipi imaramasopitanta' yonquiatënquëma',

Hebreos 13:25

46

Hebreos 13:25

saludos a'pataranquëma'. Itariaro'santa' saludos
a'patarinënuëma'.

²⁵Inaora nohuanton, Yosë nóya catahuainquëma'. Nani
ninshitëranquëma huachi.

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7